

Handläggare
Carolina Morales
Telefon: 08-50825146
Linn Hemmingsson
Telefon: 08-50825327

Till
Socialnämnden
2025-12-09

Tillämpningsanvisning för arbetet med försöks- och träningslägenheter samt Bostad Först

Rapportering av budgetuppdrag

Förvaltningens förslag till beslut

1. Socialnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på uppdraget att ta fram en stadsövergripande tillämpningsanvisning för arbetet med försöks- och träningslägenheter samt Bostad Först.
2. Socialnämnden överlämnar ärendet till AB Familjebostäder, AB Stockholmshem, AB Svenska Bostäder och stadsdelsnämnderna för kännedom.

Sammanfattning

Socialnämnden uppdrogs i budget för 2025 att i samarbete med stadsdelsnämnderna, AB Familjebostäder, AB Stockholmshem och AB Svenska Bostäder ta fram en stadsövergripande tillämpningsanvisning för arbetet med försöks- och träningslägenheter samt Bostad Först. I ärendet redogör förvaltningen för uppdragets genomförande, resultat samt struktur för uppföljning.

En digital samarbetsyta har tagits fram i syfte att samla befintliga rutiner, styrdokument och länkar till relevant information för de som arbetar med hanteringen av försöks-, tränings- och Bostad Först-lägenheter. I dialog med Bostadsförmedlingen i Stockholm AB har strukturen för de halvårsvisa träffar de ansvarar för setts över och till del omarbetats för att bättre möta behoven av interaktion och kunskapsutbyte mellan berörda funktioner.

Förvaltningen föreslår att socialnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på uppdraget att ta fram en stadsövergripande tillämpningsanvisning för arbetet med försöks- och träningslägenheter samt Bostad Först.

Socialförvaltningen

Storforsplan 36
Box 44
123 21 Farsta
Växel 08-50825000
Fax
socialforvaltningen@stockholm.se
<https://start.stockholm>

Bakgrund

Under arbetet med att revidera riktlinjer för handläggning av försöks-, tränings- och Bostad Först-lägenheter identifierade förvaltningen behov av stöd kring samverkan som riktlinjer för

handläggning av insatserna inte kunde tillgodose, varför förvaltningen föreslog socialnämnden att i oktober 2024 besluta att uppdra åt förvaltningen att initiera dialog med bostadsbolagen och stadsdelsnämnderna kring förutsättningarna för framtagande av en stadsövergripande rutin för praktisk hantering av försöks- och träningslägenheter. Förvaltningen menade att en rutin, till skillnad från en kommunal riktlinje, kan justeras löpande utifrån dialog mellan parterna och därigenom bidra till ytterligare stöd för en likvärdig hantering och en resurseffektiv användning av bostadssociala resurser.

Socialnämnden uppdrogs i budget för 2025 att i samarbete med stadsdelsnämnderna, AB Familjebostäder, AB Stockholms hem och AB Svenska Bostäder ta fram en stadsövergripande tillämpningsanvisning för arbetet med försöks- och träningslägenheter samt Bostad Först.

Ärendet

I det följande redogör förvaltningen för uppdragets genomförande, resultat samt struktur för uppföljning.

Genomförande

Uppdraget har hanterats inom ramen för en projektstruktur bestående av en arbets- respektive styrgrupp.

Arbetsgruppen har bestått av representanter från både bostadsbolag, stadsdelsförvaltningar och förvaltningens område boende vuxna. Alla tre bostadsbolag har varit representerade med funktioner de själva utsett utifrån förekommande teman för arbetsgruppens sammanträden. Socialtjänsten har representerats av bosamordnande funktioner från stadsdelsförvaltningarna Enskede-Årsta-Vantör, Skärholmen, Hässelby-Vällingby, Kungsholmen samt socialförvaltningens område boende vuxna.

Styrgruppen har bestått av förmedlingschefer från bostadsbolagen samt utredare från förvaltningens avdelning för strategi och utveckling.

Under året har arbetsgruppen sammanträtt vid fyra tillfällen. Däremellan har mindre arbetsgrupper berett förslag enligt beslut i arbetsgruppen. Förslagen har förankrats i respektive organisationer mellan arbetsgruppens möten. Principiella frågor av allmän karaktär har hänskjutits till styrgruppen, som har sammanträtt vid fyra tillfällen.

Resultat

Det blev tidigt i processen tydligt för förvaltningen att behoven av stöd kring samverkan inte uteslutande skulle kunna tillgodoses av ett dokument med tillämpningsanvisningar. Förvaltningen introducerade därför idén om en digital samarbetsyta som gemensamt och levande forum för samverkan.

Digital samarbetsyta

En digital samarbetsyta har tagits fram. Syftet med samarbetsytan är att samla befintliga rutiner, styrdokument och länkar till relevant information för de som arbetar med hanteringen av försöks-, tränings- och Bostad Först-lägenheter. På samarbetsytan finns också kontaktuppgifter till de funktioner hos förvaltningar och bolag som är involverade i den vardagliga hanteringen av insatserna.

Samarbetsytan har strukturerats utifrån centrala teman som har arbetats fram av arbetsgruppen. Dessa teman är Inflyttning, Överlåtelse, Uppsägning, Störningar samt Hyresskulder och hyresrelaterade skulder. Ett tema för Övriga frågor har infogats för eventuella dokument som inte låter sig insorteras under centrala teman.

Bild 1. Översikt av digital samarbetsyta.

I de delar det saknades rutiner har arbetsgruppen tagit fram förslag till sådana, vilka har förankrats i respektive förvaltningar och bolag. Förslagen till nya rutiner framlades för godkännande av det stadsövergripande nätverket för samordnande funktioner på förvaltningar och bostadsbolag den 13 november 2025.

Socialförvaltningen är ägare av samarbetsytan, vilket innebär att publicera dokument, uppdatera kontaktlistor etc.

Struktur för uppföljning

Utifrån insikten om att behoven av stöd kring samverkan inte uteslutande skulle kunna tillgodoses av ett dokument med tillämpningsanvisningar sonderade förvaltningen befintliga forum för samverkan mellan berörda förvaltningar och bolag. Den huvudsakliga arenan utgörs av Bostadsförmedlingen i Stockholm AB:s uppdrag att samordna möten mellan de förvaltningar och

bolag som arbetar med hantering av försöks-, tränings- och Bostad Först-lägenheter.

Under utredningsprocessen framkom att dessa så kallade ”bomöten” inte fullt ut mötte behoven av interaktion och kunskapsutbyte mellan berörda funktioner. I dialog med Bostadsförmedlingen i Stockholm AB har därför en ny struktur för bomöten tagits fram. Under bomötena kommer behov av rutiner till samarbetsytan att adresseras och arbetsgrupper utses för framarbetande av sådana. Förslag till nya rutiner stäms av i respektive chefsled innan de läggs fram till nätverket för antagande. Därefter publiceras de nya rutinerna på samarbetsytan.

En övergripande uppföljning av att samarbetsytan fungerar som tänkt genomförs årligen av den arbetsgrupp som samarbetat under året.

Ärendets beredning

Ärendet har utarbetats inom avdelningen för strategi och utveckling. Förvaltningsgruppen har behandlat ärendet den 3 december 2025. Rådet för funktionshinderfrågor har haft möjlighet att behandla ärendet den 4 december 2025.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Bostadssociala insatser i form av försöks-, tränings- och Bostad Först-lägenheter förverkligas i samverkan mellan socialtjänsten och bostadsbolagen. Strukturer för nära samverkan mellan socialtjänsten och bostadsbolagen är därför av stor vikt. Förvaltningen bedömer att den framarbetade strukturen för samlad information och löpande samarbete är väl lämpad att möta identifierade behov av sådan samverkan.

Under arbetet med framtagandet av tillämpningsanvisningarna har det blivit tydligt att stadsdelsförvaltningarna organiserar arbetet med försöks- och träningslägenhetsverksamhet på olika sätt, bland annat vad gäller bosamordnarnas funktion. I en del stadsdelsförvaltningar kretsar det bostadssociala arbetet till mycket stor del kring bosamordnarfunktionen, vilken i de fallen nyttjas som en kunskapsresurs kring bostadssociala frågor och som sådan kan initiera utvecklingsarbete. I en del andra stadsdelsförvaltningar förefaller bosamordnarfunktionen snarast vara en administrativ funktion. Det finns ett samband mellan hur arbetet är organiserat och graden av nyttjande av försöks- och träningslägenheter.

Den övergripande frågan om hur arbetet med bostadssociala resurser bör vara organiserat för att säkerställa ett effektivt nyttjande är komplex. Förvaltningen ser mot bakgrund av det ett behov av att fortsätta att arbeta med frågor kring bostadssociala resurser ur ett brett perspektiv, som omfattar också andra resurser

än försöks-, tränings- och Bostad Först-lägenheter. Förvaltningen utvecklar tankarna kring detta i ärendet om att utreda möjligheten att centralisera försöks- och träningslägenhetsverksamheten, diarienummer SOF 2025/753, vilket även det behandlas av socialnämnden 2025-12-09.

Förvaltningen föreslår att socialnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på uppdraget att ta fram en stadsövergripande tillämpningsanvisning för arbetet med försöks- och träningslägenheter samt Bostad Först samt att socialnämnden överlämnar ärendet till AB Familjebostäder, AB Stockholmshem, AB Svenska Bostäder och stadsdelsnämnderna för kännedom.

Veronica Carstorp Wolgast
Socialdirektör
Socialförvaltningen

Lina Blombergsson
Avdelningschef
Socialförvaltningen

Attesterat av

Detta dokument har godkänts digitalt av följande personer:

Namn	Datum
Veronica Carstorp Wolgast, Socialdirektör	2025-11-27